

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

ĐỒNG QUANG LONG

**TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN NGÂN SƠN, TỈNH BẮC KẠN**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ**

THÁI NGUYÊN - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

ĐỒNG QUANG LONG

**TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN NGÂN SƠN, TỈNH BẮC KẠN**

Ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN VĂN CÔNG

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan: Luận văn này là nghiên cứu của riêng tôi, toàn bộ nội dung nghiên cứu do chính tôi thực hiện. Số liệu trong luận văn được thực hiện khảo sát, điều tra trung thực. Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, tháng 7 năm 2020

Học viên

Đông Quang Long

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên, tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành đến tất cả các Quý thầy cô đã giảng dạy trong chương trình Cao học Quản lý kinh tế - Trường Đại học Kinh tế & QTKD - Đại học Thái Nguyên đã truyền đạt cho tôi những kiến thức hữu ích trong giáo dục làm cơ sở cho tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn TS. Nguyễn Văn Công đã tận tình, tâm huyết hướng dẫn, chỉ bảo tôi trong thời gian thực hiện luận văn.

Tôi cũng xin gửi lời cảm ơn chân thành và sâu sắc tới Ban lãnh đạo, các đồng chí đang công tác tại huyện Ngân Sơn, tỉnh Bắc Kạn các đối tượng tham gia khảo sát, phỏng vấn đã tận tình giúp đỡ tôi trong việc thu thập số liệu, khảo sát, thu thập thông tin để tôi hoàn thành luận văn.

Do thời gian có hạn cũng như kinh nghiệm nghiên cứu khoa học còn hạn chế nên luận văn của tôi không tránh khỏi tồn tại thiếu sót, kính mong nhận được sự nhận xét, đóng góp ý kiến của Quý thầy, cô và các anh, chị học viên.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Đóng góp mới của luận văn	3
5. Kết cấu của luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC	5
1.1. Cơ sở lý luận về quản lý ngân sách Nhà nước	5
1.1.1. Ngân sách nhà nước	5
1.1.2. Quản lý ngân sách nhà nước cấp huyện	14
1.1.3. Nội dung quản lý ngân sách nhà nước cấp huyện.....	19
1.1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý ngân sách nhà nước cấp huyện	29
1.2. Cơ sở thực tiễn về quản lý ngân sách nhà nước.....	31
1.2.1. Kinh nghiệm về quản lý ngân sách nhà nước ở một số địa phương trong cả nước	31
1.2.2. Bài học kinh nghiệm rút ra đối với huyện Ngân Sơn, tỉnh Bắc Kạn	34
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	35
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu	35
2. Phương pháp nghiên cứu.....	35
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	35

2.2.2. Phương pháp xử lý thông tin.....	37
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin	37
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	39
2.3.1. Nhóm chỉ tiêu phản ánh hoạt động thu Ngân sách trên địa bàn huyện Ngân Sơn	39
2.3.2. Nhóm chỉ tiêu về chi ngân sách trên địa bàn huyện Ngân Sơn	40
2.3.3. Nhóm chỉ tiêu đánh giá hoạt động quản lý ngân sách trên địa bàn huyện Ngân Sơn	41
Chương 3: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN NGÂN SƠN TỈNH BẮC KẠN.....	43
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	43
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	43
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	45
3.1.3. Bộ máy quản lý NSNN huyện Ngân Sơn, tỉnh Bắc Kạn.....	47
3.2. Phân tích thực trạng quản lý ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Ngân Sơn, tỉnh Bắc Kạn.....	49
3.2.1. Công tác lập dự toán ngân sách nhà nước ở huyện Ngân Sơn	49
3.2.2. Công tác chấp hành dự toán ngân sách nhà nước ở huyện Ngân Sơn.....	56
3.2.3. Công tác quyết toán ngân sách nhà nước ở huyện Ngân Sơn.....	71
3.2.4. Công tác kiểm tra, thanh tra trong quản lý ngân sách.....	76
3.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản lý ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Ngân Sơn, tỉnh Bắc Kạn.....	80
3.3.1. Các yếu tố khách quan	80
3.3.2. Các yếu tố chủ quan.....	83
3.4. Đánh giá chung về thực trạng công tác quản lý ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Ngân Sơn, tỉnh Bắc Kạn.....	85
3.4.1. Những kết quả đạt được	85
3.4.2. Những hạn chế	87

3.4.3. Nguyên nhân	89
Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ	
NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN NGÂN SƠN TỈNH BẮC KẠN	92
4.1. Quan điểm, định hướng tăng cường công tác quản lý ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Ngân Sơn, tỉnh Bắc Kạn.....	92
4.1.1. Quan điểm tăng cường công tác quản lý ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Ngân Sơn, tỉnh Bắc Kạn	92
4.1.2. Định hướng tăng cường công tác quản lý ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Ngân Sơn, tỉnh Bắc Kạn	93
4.2. Một số giải pháp tăng cường công tác quản lý ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Ngân Sơn, tỉnh Bắc Kạn.....	95
4.2.1. Hoàn thiện công tác lập kế hoạch, xây dựng dự toán NSNN	95
4.2.2. Hoàn thiện công tác chấp hành ngân sách	97
4.2.3. Hoàn thiện công tác kế toán, quyết toán ngân sách	101
4.2.4. Hoàn thiện công tác kiểm tra, thanh tra, kiểm toán và giám sát tài chính.	103
4.2.5. Nhóm giải pháp khác	105
4.3. Kiến nghị.....	110
4.3.1. Đối với Chính phủ, Bộ Tài chính.....	110
4.3.2. Đối với Tỉnh ủy, Ủy ban nhân tỉnh Bắc Kạn	111
KẾT LUẬN	113
TÀI LIỆU THAM KHẢO	115
PHỤ LỤC	117

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

HĐND	: Hội đồng nhân dân
KBNN	: Kho bạc nhà nước
KH	: Kế hoạch
KT-XH	: Kinh tế - xã hội
NSNN	: Ngân sách nhà nước
UBND	: Ủy ban nhân dân
XDCB	: Xây dựng cơ bản

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Thang đo Likert.....	37
Bảng 3.1. Dự toán thu ngân sách huyện Ngân Sơn giai đoạn 2017-2019.....	52
Bảng 3.2. Dự toán chi ngân sách huyện Ngân Sơn giai đoạn 2017-2019.....	53
Bảng 3.3. Đánh giá công tác lập dự toán ngân sách.....	55
Bảng 3.4. Tổng hợp chấp hành thu ngân sách huyện Ngân Sơn giai đoạn 2017-2019.....	58
Bảng 3.5. Cơ cấu nguồn thu ngân sách huyện Ngân Sơn giai đoạn 2017-2019.....	59
Bảng 3.6. Đánh giá công tác chấp hành thu ngân sách	61
Bảng 3.7. Tổng hợp chấp hành chi ngân sách huyện Ngân Sơn giai đoạn 2017-2019.....	64
Bảng 3.8. Tỷ trọng các khoản chi trong tổng chi ngân sách huyện Ngân Sơn giai đoạn 2017-2019	66
Bảng 3.9. Đánh giá công tác chấp hành chi ngân sách.....	70
Bảng 3.10. Đánh giá công tác quyết toán ngân sách	75
Bảng 3.11. Đánh giá công tác thanh tra, kiểm tra ngân sách.....	80

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Ngân sách nhà nước có vai trò rất quan trọng trong toàn bộ hoạt động kinh tế, xã hội, an ninh, quốc phòng và đối ngoại của đất nước. Vai trò của ngân sách nhà nước luôn gắn liền với vai trò của nhà nước theo từng giai đoạn nhất định. Đối với nền kinh tế thị trường, ngân sách nhà nước đảm nhận vai trò quản lý vĩ mô đối với toàn bộ nền kinh tế, xã hội.

Ngân sách nhà nước là công cụ điều chỉnh vĩ mô nền kinh tế xã hội, định hướng phát triển sản xuất, điều tiết thị trường, bình ổn giá cả, điều chỉnh đời sống xã hội. Ngân sách nhà nước là công cụ định hướng hình thành cơ cấu kinh tế mới, kích thích phát triển sản xuất kinh doanh và chống độc quyền. Trước hết, Chính phủ sẽ hướng hoạt động của các chủ thể trong nền kinh tế đi vào quỹ đạo mà chính phủ đã hoạch định để hình thành cơ cấu kinh tế tối ưu, tạo điều kiện cho nền kinh tế phát triển ổn định và bền vững.

Trong những năm qua, cùng với sự đổi mới chung của đất nước và thực hiện chương trình tổng thể về cải cách hành chính nhà nước, quản lý ngân sách nhà của Việt Nam cũng đã có những thành tựu đáng kể, góp phần quan trọng để Việt Nam thực thi thành công quá trình đổi mới, đặc biệt là từ khi Luật ngân sách nhà nước được Quốc hội khoá XI kỳ họp thứ hai thông qua ngày 16/12/2002 và có hiệu lực thi hành từ năm ngân sách 2004 với mục tiêu và ý nghĩa hết sức quan trọng trong việc quản lý và điều hành ngân sách nhà nước, phát triển kinh tế - xã hội; Đảm bảo các nhiệm vụ quốc phòng an ninh và đối ngoại.

Tuy nhiên trên thực tế, việc quản lý NSNN tại các địa phương, việc lập, chấp hành và quyết toán NSNN hàng năm của các địa phương, mặc dù đã được thực hiện theo quy định của Luật NSNN, nhưng vẫn còn mang tính hình thức, tính áp đặt, số liệu chưa phản ánh đúng thực trạng khách quan của từng địa phương. Do đó ảnh hưởng không nhỏ đến công tác quản lý NSNN trong